

DIE PSIGIESE LEWE VAN DIE
OUTISTIESE KIND-IN-OPVOEDING

deur

MARTHINUS GOUW

LEIER : PROF DR M C H SONNEKUS

DEPARTEMENT : PSICO-, SOSIO- EN BEHOEFSORIËNTERINGSPEDAGO-
GIEK.

FAKULTEIT : OPVOEDKUNDE

GRAAD : MAGISTER EDUCATIONIS

S A M E V A T T I N G

Die doel van die onderhawige studie was om die psigiese lewe van die outistiese kind-in-opvoeding van nader te deurskou, te ondersoek, te begryp en aan die hand van psigopedagogiese kategorieë uit te lê.

Daar is eerstens gepoog om die voltrekking van leer by die outistiese kind vanuit psigopedagogiese perspektief te deurskou om te bepaal of die outistiese kind sy leereyses anders voltrek as wat die geval is by die normale kind, en indien wel, moes daar vasgestel word hoedanig hierdie leereyses anders voltrek word in die skoolsituasie en elders.

Daar is bevind dat die outistiese kind se ontoereikende menslike ontmoeting, afwesige eg menslike bewuswees van homself en andere as persone en die betekenisvolheid van

dinge in die omringende werklikheid, gebrek aan 'n verkennende gerigtheid en bereidheid om te eksplloreer en sy ervaringswêreld te verruim, die leergebeure verhinder. Aandag-tig-in-die-wêreld-wees, as oorgegeve leernootlikheid sien daar verskraald uit en kan as 'n mindere bewuswees van werklikheid bestempel word. Labiele gewaarword as leerwyse, benoeliek aandag-gee en die ontsluiting van werklikheid by so 'n kind. Verswakte aandag werk ontoereikende taalbeheersing in die hand en vasgevangenskap in die die liggaar, 'n starre stereotiepe, dwangmatige en ritueel-gebonde bestaanswyse verhinder die verwerkliking van gnosties-kognitiewe leerwyses soos aanskou, waarneem, voorstel, fantasieer, dink, memoriseer en intelligensie-aktualiseer. 'n Onderaktualisering van leer en dus van psigiese lewensmoontlikhede, veroorsaak 'n beperking in die verskuiwing van die horison van die ervaringswêreld.

Wat die wordingsverloop betref, is aangetoon dat dieselfde faktore wat leer belemmer en die is aan outistiese as gestremtheid, ook verhinder dat die wording van so 'n kind behoorlik vergestalt word. Probleme met die verwerwing, beheersing en kommunikatiewe gebruik van taal, asook 'n labiele en impulsiewe gevoelslewe lê die ontbreking van genoegende leer- en wordingswyses ook ten grondslag. Daar kan dus beweer word dat outisme tot 'n ontoereikende erfaar, wil, belewe, ken en gedra aanleiding gee, dat so 'n kind sy eksplloreer, eransiepeer, distansieer, differensieer en objektiveer as wordingswyses, onderaktualiseer, dit wil sê sy gans psigiese lewe, met ontoereikende volwassewording as uitkoms.

Begeleiding van die outistiese kind deur die eenheidsgebeure opvoeding en onderrig om hom tot affektiewe, kognitiewe en normatiewe selfaktualisering te steun, kan as 'n besondere psigopedagogiese en ortopedagogies-ortodidaktiese oorgawe vir opvoeders beskou word. Omdat affektiewe begeleiding tot affektiewe selfaktualisering 'n voorvereiste en

THE PSYCHIC LIFE OF THE AUTISTIC
CHILD-IN-EDUCATION

by

MARTHINUS GOUWS

SUPERVISOR : PROF DR M C H SONNEKUS

DEPARTMENT : PSYCHOPEDAGOGICS, SOCIOPEDAGOGICS AND VO-
CATIONAL ORIENTATION PEDAGOGICS

FACULTY : EDUCATION

DEGREE : MAGISTER EDUCATIONIS

S U M M A R Y

The aim of this study was to examine, investigate and understand the psychic life of the autistic child-in-education and to elucidate this with the aid of psychopedagogical essences.

An attempt was made to examine, from a psychopedagogical point of view, the autistic child's learning activity and to determine whether he actualizes his modes of learning in a manner which differs from that applicable to the normal child. If this was the case, it would be necessary to establish the extent to which this learning activity is actualized differently in the school situation and elsewhere.

It was found that the autistic child's interpersonal encounter, his lack of genuine human consciousness of the self and

others as persons and the significance of objects in encircling reality, the lack of an exploratory directedness and readiness to explore and expand his world of experience, are all factors which impede the learning activity. Attentive being-on-the-world, as primordial learning potential is attenuated and can be described as a lesser sensing of reality. Labile sensing as a mode of learning hampers the giving of attention and the opening of reality in such a child. Weakened attention leads to inadequate control of language and preoccupation with the own body, a rigid, stereotyped, compulsive and ritually bound mode of existence impedes the actualization of gnostic-cognitive modes of learning such as observing, perceiving, representing, indulging in phantasies, thinking, memorizing and actualizing intelligence. An underactualization of learning and consequently of psychic life potential causes a limitation in the widening of horizon of the world of experience.

As regards the course of becoming, it was indicated that the same factors that impede learning and are unique to autism as a handicap, also hamper the proper realization of such a child's becoming. Problems in the acquisition, control and communicative use of language, as well as a labile and impulsive affective life, also form the basis of the lack of the above-mentioned modes of learning and becoming. It can thus be stated that autism gives rise to inadequate experiencing, willing, knowing and behaving, that such a child underactualizes his exploration, emancipation, dissociation, differentiation and objectivism as modes of becoming and that his entire psychic life results in the inadequate becoming-of-an-adult.

The accompanying of the autistic child by means of the joint endeavours of education and instruction, to support him towards affective, cognitive and normative self-actualization can be regarded as a particular psychopedagogical and ortho-

pedagogical-orthodidactical task for educators. Since affective accompaniment towards affective self-actualization is a prerequisite and driving force for cognitive as well as normative accompaniment towards self-actualization, the realization of an intensified pedagogical relationship of trust is stressed in the school situation. It is only when this child experiences security that he can be supported towards self-activity, exploration and learning. The logical arrangement of cognitive moments is possible where initial use is made of concrete subject matter that is crammed with experience.

Normative accompaniment of the autistic child towards normative self-actualization demands the setting of a stringently normated example. Such a child should be praised in a virtually exaggerated manner if he does something that is worthy of approval, in order that he may experience a feeling of his own worth and a realization of the meaningfulness of normatedness.

BIBLIOGRAFIE

1. BETTELHEIM, B: The empty fortress. London, Collier-Macmillan, 1967.
2. BONDESIO, M J: Gedra as psigopedagogiek perspektief op die wording van die breinbeskadigde kind. (D Ed-proefskrif), Universiteit van Pretoria, Pretoria, 1977.
3. BONEKAMP, A: Milieu moeilikheden. Haarlem, De Toorts, 1962.
4. BOSCH, G: Infantile Autism. A clinical and phenomenological-anthropological investigation taking language as the guide. Berlin/Heidelberg/New York, Springer, 1970.
5. BURNET, L (COMP): A little boy wakes. Fair Lady. September 3, 1975, pp 146-147.
6. BÜHLER, C: From birth to maturity. London, French and Trubner, 1945.
7. CHAPLIN, J P: Dictionary of Psychology. New York, Dell, 1968.
8. COPELAND, J: For the love of Ann. The Reader's Digest, August, 1976, pp 230-272.
9. DUMONT, J J: Leerstoornissen. Rotterdam, Lemniscaat, 1972.
10. ENGELBRECHT, S W B: Akademiese prestasies van intellektueel bogemiddelde leerlinge. Pretoria, Suid-Afrikaanse Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, 1973. (Verslag nr MT - 15).
11. ENGEL, H H: The autistic child and destiny. The Cresset, Journal of the Camphill Movement. 14(1), December 1967, pp 51-56.
12. ENGLISH, H B & ENGLISH, A C: A comprehensive dictionary of psychological and psychoanalytical terms. London, Longmans, 1958.
13. EVERARD, M P (EDIT): An approach to teaching autistic children. Oxford/New York, Pergamon, c.1967.

14. FERREIRA, G V: Ervaar as psigopedagogiese kategorie. Pedagogiekstudies nr 74, Werkgemeenskap ter bevordering van die Pedagogiek as Wetenskap, Fakulteit Opvoedkunde, Universiteit van Pretoria, c.1973.
15. FERREIRA, G V: Ervaar as verskynsel in die leefwêreld van die kind: 'n studie in die psigopedagogiese kategorieale denke. Pretoria, Universiteit van Pretoria. (D Ed-proefskrif), 1973.
16. FREEDMAN, A M; KAPLAN, H I & KAPLAN, H S: Comprehensive textbook of Psychiatry. Baltimore, Maryland, Williams and Wilkins, 1967.
17. FRYE, I B M: Fremde unter uns. Autisten, ihre Erziehung, ihr Lebenslauf. Meppel, J A Boom, 1968.
18. GOLDING, M M: The autistic child. Opvoeding en Kultuur.1(1), Januarie 1976.
19. GOUWS, M: Onderwys vir outistiese kinders. Pretoria, Suid-Afrikaanse Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, (Verslag nr 0-80), 1979.
20. GÜNZBURG, H C: Sociale vaardigheid voor geestelijk gehandicapten. Rotterdam, Lemniscaat, 1973.
21. HAMMES, J G W: Het syndroom van het infantiel autisme. Nederlands tijdschrift voor de psychologie en haar grensgebieden. 32(5), 1977, pp 263-297.
22. HOFFMAN, H P: School for Autistic Children, Cape Town. Rehabilitation in South Africa. 19(4), Desember 1975, pp 19-20.
23. KAUFMAN, B N: Son Rise. New York/Evaston/San Francisco/London, Harper and Row, 1976.
24. KILIAN, C J G & VILJOEN, T A: Fundamentele pedagogiek en fundamentele strukture/Fundamental pedagogics and fundamental structures. Durban, Butterworths, 1974.
25. KWANT, R C: Fenomenologie van de taal. Utrecht/Antwerpen, Het Spectrum, 1967.

26. LANDMAN, W A: Leesboek vir die Christenopvoeder. Pretoria, N G Kerkboekhandel, 1972.
27. LANDMAN, W A & GOUS, S G: Inleiding tot die Fundamentele Pedagogiek. Johannesburg, A P B, 1969.
28. LANDMAN, W A & KILIAN, C J G: Leesboek vir die Opvoedkundestudent en -onderwyser. Kaapstad/Johannesburg, Juta en Kie, 1972.
29. LANDMAN, W A & ROOS, S G: Fundamentele Pedagogiek en die opvoedingswerklikheid. Durban, Butterworths, 1973.
30. LANDMAN, W A; ROOS, S G & LIEBENBERG, C R: Opvoedkunde en opvoedingsleer vir beginners. Stellenbosch, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1971.
31. LANGEVELD, M J: Beknopte theoretiese pedagogiek. Groningen, J B Wolters, 1967.
32. LANGEVELD, M J: De opvoeding van zuigling en kleuter. Amsterdam, Meulenhoff, 1949.
33. LANGEVELD, M J: Ontwikkelingspsychologie. Groningen, J B Wolters, 1966.
34. LANGEVELD, M J: Studiën zur Antropologie des Kindes. Tübingen, Max Niemeyer, 1968.
35. LEVINE, E S: The psychology of deafness. New York, Columbia University Press, 1960.
36. LEWIS, M M: Language and personality in deaf children. London, National Foundation for Educational Research in England and Wales, 1968.
37. LOVAAS, O I: The autistic child: language development through behavior modification. New York, Irvington, 1977.
38. MAAT, S J: Die opvoedingsverhouding as 'n van aangesig-tot-aangesig ontmoeting. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (M Ed-verhandeling), 1974.

39. MONTESSORI, M: Grundlagen meiner Pädagogik. (Zweite durchgesehene Auflage Besorgt und eingeleitet von Professor Dr B Michael). Heidelberg, Quelle und Meyer, 1968.
40. MONTESSORI, M: The Montessori method. (Translated from the Italian by A E George). London, William Heinemann, 1933.
41. MYKLEBUST, H R: The psychology of deafness. New York/London, Grune and Stratton, c.1960.
42. NEL, B F: Psychologia pedagogica sursum! Stellenbosch/Grahamstad, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1970.
43. NEL, B F; SONNEKUS, M C H & GARBERS, J G: Grondslae van die psigologie. Stellenbosch/Grahamstad, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1965.
44. NEL, B F & VAN DER STOEP, F: Wêreldverhouding en taalimplementering by die dowe kind. Pretoria, N G Kerkboekhandel, 1966.
45. OBERHOLZER, C K: Prolegomena van 'n prinsipiële pedagogiek. Kaapstad, HAUM, 1968.
46. OLIVIER, B J: Enkele aspekte van die praktyk van die Ortopedagogiek met besondere verwysing na die kind in affektiewe nood. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (M Ed-verhandeling) 1975.
47. OLIVIER, S E: Van kleuter tot skoolkind: 'n Psigopedagogiese perspektief. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (M Ed-verhandeling) 1976.
48. OPPENHEIM, R C: Effective teaching methods for autistic children. Springfield, Illinois, Charles C Thomas, 1974.
49. PRETORIUS, J W M: Grondslae van die pedoterapie. Johannesburg, McGraw-Hill, 1972.
50. PRETORIUS, J W M: Kinderlike belewing. Johannesburg, Perskor-uitgewery, 1972.

51. PRICK, J J & VAN DER WAALS, H G (RED): Nederlands handboek der Psychiatrie. Arnhem, Van Loghum, Slaterus, 1965.
52. RIMLAND, B: Infantile autism. London, Methuen, 1965.
53. RITVO, E R et al: Autism: diagnosis, current research and management. New York/Toronto/London, Spectrum, 1976.
54. ROBBERTSE, J H: Die hidrae van enkele nie-intellektuele faktore tot die voorspelling van waarskynlike skoolprestasie met behulp van die Nuwe Suid-Afrikaanse Groeptoets met spesiale verwysing na die rol van moderatorveranderlikes. Potchefstroom, Potchefstroomse Universiteit vir C H O, (D Ed-proefskrif), 1968.
55. SONNEKUS, M C H: Die leerwêreld van die kind as beleweniswêreld. Stellenbosch, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1968.
56. SONNEKUS, M C H: Onderwyser, les en kind. Stellenbosch/Grahamstad, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1975.
57. SONNEKUS, M C H et al: Psigopedagogiek. Stellenbosch/Grahamstad, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1973.
58. SONNEKUS, M C H & FERREIRA, G V: Die psigiese lewe van die kind-in-opvoeding. 'n Handleiding in die Psigopedagogiek. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (Ongepubliseerd), 1978.
59. STANDING, E M: The Montessori revolution in Education. New York, Schocken Books, 1970.
60. STEYN, H J T: Onderaktualisering van die psigiese lewe van die dowe kind-in-opvoeding: 'n psigo-ortopedagogiese studie. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (D Ed-proefskrif), 1976.
61. STRYDOM, A E: Dwelmmiddelmisbruik as selfverwerklikingsprobleem. Pretoria, Suid-Afrikaanse Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing, (Verslag nr. 0-56), 1976.

62. STRYDOM, A E: 'n Psigopedagogiese beskouing van selfverwerkliking as essensiële faset van volwassewording. Suid-Afrikaanse Tydskrif vir die Pedagogiek, 11(2), September 1977.
63. SUID-AFRIKA (Republiek). Departement van Nasionale Opvoeding. Verslag van die komitee van ondersoek na die behandeling, opvoeding en versorging van outistiese kinders. Pretoria, Staatsdrukker, (R P 26/72), 1971.
64. TER HORST, W: Proeve van een orthopedagogisch theorieconcept. Kampen, J H Kok, 1973.
65. VAN DER MERWE, A A: Aanskou as wyse van intensionaliteitsaktualisering in die beleweniswêreld van die kind. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (D Ed-proefskrif), 1971.
66. VAN DER MERWE, C A: Die aktualisering van intelligensie by die kind. Pedagogiese Studiën. 47(11), 1970, pp 407-413.
67. VAN DER MERWE, C A: Die kinderlike wilsverskynsel: 'n psigopedagogiese perspektief. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (D Ed-proefskrif), 1974.
68. VAN DER STOEP, F: Didaktiese grondvorme. Pretoria/Kaapstad, Academica, 1969.
69. VAN DER STOEP, F: Taalanalise en taalevaluering. Pretoria, HAUM, 1965.
70. VAN DER STOEP, F & VAN DER STOEP, O A: Didaktiese oriëntasie. Pretoria/Kaapstad, Academica, 1968.
71. VAN DER STOEP, F et al: Die lesstruktuur. Johannesburg, McGraw-Hill, 1973.
72. VAN DER VELDE, I (RED): Grote denkers over opvoeding. Amsterdam, J M Meulenhoff N V, 1969.
73. VAN KREVELEN, D A: Nederlands leerboek der speciële Kinderpsigiatrie. Leiden, Stenfert Kroese, 1952.

74. VAN NIEKERK, P A: Aandagsfluktuasie as verskynsel by die onderaktualisering van intensionaliteit, met spesifieke verwysing na die agterlike kind. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (D Ed-proefskrif), 1971.
75. VAN NIEKERK, P A: Die problematiese opvoedingsgebeure. Stellenbosch/Grahamstad, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1976.
76. VAN NIEKERK, P A: Ortopedagogiese diagnostiek. Stellenbosch, Universiteitsuitgewers en -boekhandelaars, 1978.
77. VAN NIEKERK, P A: Wie is die kind met spesifieke leergeremdheid? Referaat gelewer by die Simposium van die Departement van Nasionale Opvoeding oor leerlinge met spesifieke leergestremdhede in skole van die Departement van Nasionale Opvoeding. Pretoria, (Ongepubliseerd), 11 - 13 Oktober 1978, pp 1-16.
78. VAN SPANJE, M J A: Het kind in de inrichting. Deventer, Van Loeghem Slaterus, 1969.
79. VAN WEELDEN, J & NIESSEN, J S T: Het moeilijk lerende kind. Rotterdam, Lemniscaat, 1976.
80. VAN WYK, P C: Riglyne vir die ontwerp van 'n rekenortodidaktiese hulpprogram vir senior primêre leerlinge. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (M Ed-verhandeling), 1974.
81. VAN ZYL, P: Die idee van geborgenheid. Pretoria, Universiteit van Pretoria, (D Phil-proefskrif), 1970.
82. VAN ZYL, P: Opvoedkunde. 'n Handleiding vir studente. Deel 2. De Jong, Johannesburg, 1975.
83. VEDDER, R: Kinderen met leer- en gedragsmoeilikheden. Groningen, J B Wolters, 1964.
84. VERMEER, E A A: Spel en spelpedagogiese problemen. Utrecht, Bijleveld, 1955.

85. Vliegenthart, W E: Algemene orthopedagogiek. Groningen, J B Wolters-Noordhoff, 1970.
86. Vliegenthart, W E: Het veld der Orthopedagogiek. Suid-Afrikaanse Tydskrif vir die Pedagogiek, 3(1), Julie 1963, pp 22-29.
87. Vliegenthart, W E: Op gespannen voet. Groningen, J B Wolters, 1963.
88. Wing, J K (EDIT): Early childhood autism. Oxford/London, Pergamon, 1966.
89. Wing, L: Autistic children. Aberdeen, Scotland, University Press, 1964.
90. Wing, L (EDIT): Early childhood autism. Oxford/New York, Pergamon, 1976.